

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. ... Ügyvédi Iroda által képviselt ... felperesnek dr. ... ügyvéd által képviselt ... alperes ellen szállítmányozási díj megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2017. május 11. napján meghozott 6.G.43.142/2015/34. számú ítélete ellen az alperes részéről 35. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett rendelkezését nem érinti, fellebbezett részét helybenhagyja;

kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 11.400 (Tizenegyezer-négyszáz) forint + áfa másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság a peres felek közötti jogvitában – melyben a felperes szállítmányozási szerződés teljesítésére hivatkozással 35.112 forint, 36.868 forint, 635 euró és 609,6 euró szállítmányozási díjra, valamint annak 2015. március 15-től a 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:155. § (1) bekezdése szerinti késedelmi kamatára, perköltségre, továbbá 11.994 forint behajtási költségátalányra, az alperes pedig beszámítási kifogással érvényesített 650.694 forint kártérítésre támasztott igényt – meghozott ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 71.980 forint tőkét és annak 2015. február 25-től a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat 8%-kal növelt értékét a naptári félév teljes idejére, 1.244,6 euró tőkét és annak 2015. március 15-től a kifizetés napjáig járó, az EURIBOR szerinti kamatot mint késedelmi kamatot, 11.994 forint behajtási költségátalányt, továbbá 61.567 forint perköltséget, egyebekben a keresetet elutasította.

A kereseti kérelemről – tekintve, hogy a beszámítási kifogás előterjesztése folytán a felperesi követelésnek sem a jogalapja, sem az összege nem volt vitatott – elismerésen alapuló döntést hozott az 1952. évi III. törvény (rPp.) 221. § (2) bekezdése alkalmazásával.

A beszámítási kifogás vonatkozásában – melyet az alperes arra alapított, hogy a fuvarozás során az áruban bekövetkezett hiány és sérülés folytán a címzettnak 650.694 forint kártérítést kellett kifizetnie – kifejtette, hogy az indítványra beszerzett fizetési meghagyás irataiból kitűnően a címzett a perbeli fuvarozásból eredő kárára hivatkozással a beszámítási kifogásban megjelölt összegű követelést érvényesített, a fizetési meghagyás ellentmondás hiányában jogerőre emelkedett, a jogerős határozat alapján az alperes helytállni tartozik, így a beszámítási kifogás tekintetében

kereshetőségi joggal bíró félnek minősül, az igénye érdemi elbírálásának volt helye. Rögzítette, hogy a peres felek között a Ptk. 6:302. § a) pontja szerint minősülő szállítmányozási szerződés jött létre. A szállítmányozási díjról kiállított számlához tartozó általános szállítmányozási megbízás szerint ...országból ...országra kellett 2014. december 11-i felrakással, 2014. december 16-17-i lerakással kenőanyagot szállítani, egy raklap, 450 kg bruttó súlyban, az áru ADR szerinti megnevezése ... volt. A rendelkezésre álló adatok szerint az áru fuvarozása több szakaszban zajlott, azt gyűjtőforgalomban továbbították.

Nem osztotta az elsőfokú bíróság az alperes fuvarozói kárfelelősségre hivatkozását, mert a Ptk. 6:307. § (1) bekezdése szerint, valamint a szállítmányozási szerződés részét képező általános szállítmányozási feltételek 9. § 4.b. pontja alapján a felperes akkor felel fuvarozóként a fuvarozás során keletkezett károkért, ha az árut gyűjtőforgalomban továbbította és a kár ennek következtében állt elő. A rendelkezésre álló adatokból az állapítható meg, hogy a ...országi felrakóhelytől a ...ig tartó szakaszon nem a felperes fuvarozott, a hozzá érkezett árut ...n címzettként vette át, a CMR fuvarlevélen rögzítette az áru sérülését, utóbbi a fuvarlevél mellékletét képező jegyzőkönyvből is aggálytalanul megállapítható. A CMR fuvarokmányhoz tartozó szállítólevél tartalmazta a káresemény leírását, a forgalmi rendszámot, azzal, hogy a sofőr már nem volt jelen a jegyzőkönyv felvételénél, mely 2014. december 12-i keltezésű. Az áruhoz tartozó POD szállítási dokumentum 19. pontja szerint a szállítmány sérülten és hiányosan, további tárolásra alkalmatlan módon érkezett, 14 kanna helyett 13 volt a rakodólapon, az árut a ... Kft. címzett ...on, 2014. december 15-én vette át. A CMR fuvarlevélből, a felperes nem cáfolt előadásából és a POD szállítási dokumentumból megállapítható, hogy a felperes a ...országból ...ba szállított árut más rakodóeszközre rakta és maga szállította ...ra. Az árut tehát ...ban már eleve sérülten rakták fel a fuvareszközre, az ezt követő fuvarozás alatt további sérülés bekövetkeztére adat nem merült fel, így a belföldi fuvarszakasz tekintetében a felperes fuvarozói felelőssége nem merülhet fel. Az 1971. évi 3. számú törvényerejű rendelettel kihirdetett, a Nemzetközi Közúti Árufuvarozási Szerződésről szóló Egyezmény (CMR) 17. cikk 1. pontja szerinti felelősség az áruban bekövetkezett kárért a ...ig fuvarozó céget terheli, a CMR fuvarlevél ellenkező tartalmú bejegyzése hiányából következően ugyanis a fuvarozó az árut a feladónál épen vette át, majd a címzettnek sérülten szolgáltatva ki. Az alperes fényképekkel igazolta, hogy a kannák megnyomódtak, az egymásra rakottak közül az alsó sor alja sérült, ugyanakkor kellő szakértelem hiányában nem lehetett állást foglalni abban, hogy a benyomódás milyen okra vezethető vissza, az alperes pedig felhívás ellenére sem terjesztett elő szakértői bizonyításra vonatkozó indítványt, így a Ptk. 6:307. § (1) bekezdés a) pontja szerinti felelősségre alapított követelése bizonyítatlan maradt. A felek per előtti levelezése során a felperes részéről 2014. december 18-án tett nyilatkozat nem tekinthető tartozáselismerésnek, arra utal, hogy a vizsgálat még folyik, nem tartalmaz a gyűjtőforgalommal összefüggő jogalapra elismerést.

Az alperes alaptalanul állította, hogy a felperes a szerződést hibásan teljesítette, a Ptk. 6:157. §-a alapján is felel a kárért. Ezen hivatkozás körében azt kellett vizsgálni, hogy a felek közötti szállítmányozási szerződésből eredő követelésért a felperes a szerződés rendelkezései alapján felelőssé tehető-e, a vitatásával szemben erre vonatkozó értékelhető bizonyítékot az alperes nem szolgáltatott.

Nem osztotta az elsőfokú bíróság az alperes azon álláspontját sem, hogy a felperes a Ptk. 6:259. § (3) bekezdése szerinti kötelezettségét megszegte azzal, hogy nem tájékoztatta arról, az áru hozzá sérülten érkezett, ezzel elzárta attól, hogy bármilyen utasítást adjon a fuvarozónak, illetve a kárt ekkor jelezhesse a feladónak és a címzettnek. A fenti jogszabályi rendelkezés szerint, ha a csomagolás vagy a küldemény kezeléséhez szükséges információ hiányossága a küldemény átvételét követően válik nyilvánvalóvá, a fuvarozó köteles erről a körülményről a feladót késedelem nélkül tájékoztatni. Ezen jogszabályi rendelkezés a feladó és a fuvarozó egymás közötti jogviszonyára tartalmaz előírást, a peres felek viszont szállítmányozási szerződést kötöttek, és semmilyen peradat nem mutatott arra, hogy a saját jogviszonyuk keretében a felperes köteles lett

volna a feladott áru csomagolása megfelelőségének a vizsgálatára. Eerre vonatkozó szerződéses kötelezettség hiányában a jogszabályi rendelkezés nem alkalmazható, a Ptk. 6:302. §-a szerinti kötelezettség teljesítése vonatkozásában pedig nem merült fel olyan adat, amely az alperes által érvényesített kárigénnyel okozati összefüggésbe lenne hozható.

Kifejtette az elsőfokú bíróság, hogy a Ptk. 6:303. §-a szerint a szállítmányozó a megbízó igényeit a fuvarozóval szemben a megbízó utasítása esetén, annak költségére és veszélyére köteles érvényesíteni. A szállítmányozó utasítás nélkül is meg kell, hogy tegye a megbízó jogainak a megóvásához szükséges nyilatkozatokat. A rendelkezésre álló adatok szerint a CMR fuvarlevélen a felperes a megbízó jogainak megóvásához szükséges nyilatkozatot, a kárigény érvényesítéséhez szükséges közlést megtette. Ezen túlmenően a 2015. január 6-i levelében javasolta 521,18 euró kárra számla kiállítását, az alperes ennek elmulasztásával a fuvarozóval szembeni igényérvényesítést akadályozta, utóbbi tehát nem a felperes érdekkörébe eső okból maradt el. A felperes a kár dokumentálásához szükséges eljárást lefolytatta, a perben feltárt bizonyítékok nem igazolták az okozati összefüggést a kár és aközött, hogy az áru károsodásának a ténye csak a szállítmányozási szerződés befejezését követően és nem előbb vált ismertté az alperes, illetve a címzett előtt.

Az elsőfokú bíróság a késedelmi kamatról a Ptk. 6:155. § (1) bekezdése alapján döntött, utalva arra, hogy az idegen pénznemben meghatározott tartozás utáni kamatmérték ezen jogszabályi rendelkezés megfelelő alkalmazásán alapul, az ezt meghaladó kamatkövetelés elutasításának volt helye.

Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben a megváltoztatását, a kereset elutasítását, a beszámítási kifogásának történő helyt adást kért.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a határozat meghozatalakor részben téves ténybeli és jogi álláspontra helyezkedett, a tényállás részbeni téves megállapítása mellett részben téves jogi következtetésre jutott, az elsőfokú eljárás szabályainak lényeges megsértésével és az ügy érdemi elbírálásának az alapjául szolgáló jogszabály téves alkalmazásával hozta meg az ítéletét. Az elsőfokú bíróság a határozat indokolásában rögzítette, hogy a CMR fuvarlevél szerint a feladótól az árut nem a felperes fuvarozásával szállították a dunaharaszti telephelyre, az árut a fuvarozó a feladónál épen vette át, a címzettnak azonban sérülten szolgáltatta ki, így a CMR 17. cikk 1. pontja szerint felelőssége az áru sérüléséért fennáll, utóbbi körülmény a csatolt POD dokumentum tartalmából is megállapítható. Ebből következően a felperes terhére kellett volna értékelni azt, hogy az árut ...ban már eleve sérülten rakodta fel, és ezt az alperesnek nem jelezte haladéktalanul, ezáltal megsértette a Ptk. 6:259. §-ában foglaltakat, elmulasztotta a jogszabály által előírt tájékoztatási kötelezettségét. Ezzel összefüggésben igazolt módon 650.694 forint kárt okozott, amennyiben ugyanis időben jelzi a kárt, azt, hogy az áru sérülten érkezett, úgy az alperesnek lehetősége lett volna a szükséges intézkedések megtételére annak érdekében, hogy kár ne érje. A Ptk. 6:259. § (3) bekezdése szerint ha a csomagolás vagy a küldemény kezeléséhez szükséges információ hiányossága a küldemény átvételét követően válik nyilvánvalóvá, a fuvarozó köteles erről a körülményről a feladót késedelem nélkül tájékoztatni. Az alperes a kárról kizárólag a címzett ... Kft.-től értesült a 2014. december 15-i e-mailből, ezt igazolja munkavállalója válaszevele. Álláspontja szerint a felperes azzal, hogy kárszámla kiállítását kérte a 2015. január 6-i e-mailben, a hibás teljesítését elismerte. Véleménye szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítékok téves mérlegelésével vonta le azon következtetést, hogy nincs összefüggés a kár és aközött, hogy a károsodás ténye csak a szállítmányozási szerződés befejezését követően, és nem előbb vált ismertté. Ezzel szemben az okozati összefüggés egyértelműen fennáll, a felperes ugyanis jogszabálysértően nem tett eleget tájékoztatási kötelezettségének, és ezzel kárt okozott az alperesnek.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte helyes indokai alapján. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg a szállítmányozási szerződés létrejöttét, azt, hogy az alperes tévesen hivatkozott a Ptk. 6:259. § (3) bekezdésében

foglaltakra, ezen jogszabályi rendelkezés ugyanis a fuvarjogviszonyokra irányadó. Kifejtette, a Ptk. 6:303. §-a szerinti kötelezettségének eleget tett, amikor a CMR fuvarlevélén a megbízó jogainak megóvásához szükséges nyilatkozatot megtette, a peres felek közötti elektronikus levelezésből kitűnően a károsult címzett az áru átvételének napján, 2014. december 15-én telefonon és e-mail útján is jelezte, hogy az áru sérült és hiányos, majd az alperes kontaktálta a felperest. A 2015. január 6-i e-mailben jelezte az alperesnek, hogy a kár rendezésre kerül, javasolta 521,18 euró összegre kárszámla kiállítását, ez azonban elmaradt, így az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a fuvarozóval szembeni igényérvényesítésre nem a felperes érdekkörébe eső okból nem került sor. Alapítvánul hivatkozott az alperes a fellebbezésében arra is, hogy a felperes hibásan teljesített, utóbbi elismerése a kárszámla kiállításának az indítványozása, ezzel szemben a Ptk. 6:303. §-a szerinti kötelezettségének tett eleget, a kárszámlára a kárigény érvényesítéséhez lett volna szükség. Az a körülmény, hogy a címzetthez történő kiszállítás során nem jelezte az árukárt, a kár összegét, annak felmerültét nem befolyásolta. A CMR fuvarlevél szerint a sérülés a ...ország és ... közötti fuvarozási szakaszon következett be, a belföldi fuvarozás során további árukár nem keletkezett, ebből levezethető, hogy az áru ...ba történő megérkezésekor az árukárról való értesítés, az esetleges feladói utasítás hiánya a kár bekövetkeztét már nem befolyásolta.

A Fővárosi Ítéltábla a jogorvoslati eljárás során nem érintette a kereset részbeni elutasítására vonatkozó ítéleti rendelkezést, tekintettel arra, hogy az elsőfokú bíróság határozata e körben – fellebbezés hiányában – a rPp. 228. § (3) bekezdése alapján jogerőre emelkedett.

Az alperes fellebbezése nem megalapozott.

Az elsőfokú bíróság jogszabálysértés nélkül meghozott ítéletében a tényállást a jogvita elbírálásához szükséges mértékben helytállóan feltárta és helyes a beszámítási kifogás alaptalanságára, a kereset megalapozottságára levont jogi következtetése is, az alperes a fellebbezésében egyébként konkrétan nem jelölte meg, hogy az elsőfokú ítélet indokolásának a tényállási része mely vonatkozásban hiányos vagy téves, illetve az eljárásjogi szabálysértés miben valósult meg.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű, a rPp. 206. § (1) bekezdésének megfelelő értékelésével állapította meg az érdemi döntése meghozatalához szükséges releváns tényeket, azt, hogy a peres felek között a Ptk. 6:302. §-a szerint minősülő szállítmányozási szerződés jött létre, a felperes a Ptk. 6:304. §-a szerinti önszerződéssel kizárólag belföldön, ...-... viszonylatában fuvarozott. Bizonyított, hogy az árukár már a belföldi fuvarozást megelőző szakaszban bekövetkezett, mely a felrakóhelytől ...ig a fuvar feladatát teljesítő fuvarozó cég CMR 17. cikk 1.) pontja szerinti helytállási kötelezettségét eredményezte. Az alperes a perben nem bizonyította, hogy a felperes a Ptk. 6:307. § (1) bekezdés b) pontja szerinti felelőssége fennállna, azaz a birtokában lévő küldemény vonatkozásában következett volna be áru elveszés, illetve sérülés.

Az áru ...ban történő átvétele során a felperes szállítmányozóként megfelelő gondosságot tanúsítva járt el, a Ptk. 6:303. §-ában előírt kötelezettségének eleget tett, a megbízó utasítása nélkül is a jogai megóvásához szükséges nyilatkozatot megtette, ez az alperesi fellebbezéssel sem kétségbe vont.

A fellebbezésben foglaltaktól eltérően a felperesi kárfelelősség megállapítására a Ptk. 6:259. § (3) bekezdésének az alkalmazása sem ad alapot, helytálló az elsőfokú bíróság e körben elfoglalt álláspontja is. Rámutat a Fővárosi Ítéltábla arra, hogy ezen jogszabályi rendelkezés a fuvarozásra már átvett küldemény vonatkozásában csomagolási, kezeléshez szükséges információbeli hiányosság nyilvánvalóvá válása esetén követendő eljárást szabályozza a fuvarozó és a feladó viszonylatában, fuvarozói jogvédelmet biztosítva azáltal, hogy lehetővé teszi a fuvarozó számára

feladói utasítás hiányában az áru továbbításának a megtagadását, a továbbításra szóló utasítás esetén biztosíték adás követelését, illetve utasítás vagy biztosíték hiányában a szerződés felmondását, a feladó tájékoztatásának ezen jogok gyakorlása előfeltételeként kell megtörténnie.

A ...ban történő áru átvételkor a felperesnek nem a csomagolásra vagy a kezelésre vonatkozó információ hiányát kellett észlelnie, hanem a küldemény épségét kellett ellenőriznie, mely megtörtént, a sérülésmentes kiszolgáltatás hiányát – a korábban már rögzítettek szerint a Ptk. 6:306. §-ában előírt kötelezettségének eleget téve – az árukár fuvarozóval szembeni érvényesítéséhez szükséges módon rögzítette, így szállítmányozóként mulasztás nem terheli.

Megjegyzi a Fővárosi Ítéltábla, hogy az alperes a fellebbezésében – konkrétumok hiányában – értékelhetően nem adta elő azt sem, hogy amennyiben közvetlenül a felperestől és nem a barcsi címzettől értesül az árukárról, akkor milyen jog megóvására nyílt volna lehetősége, illetve az általa állított információhiány milyen intézkedés megtételében akadályozta. A ... Kft.-vel szembeni helytállása – mely jogerős fizetési meghagyás szerint igazoltan terheli – nem az általa hiányolt tájékoztatás elmaradásával összefüggésben merült fel, az árukárért felelős fuvarozóval szembeni igényérvényesítéstől ugyanis nem volt elzárva, abban szállítmányozói mulasztás nem gátolta, a felperes éppen ennek érdekében tett javaslatot az árukárra vonatkozó számla kiállítására, utóbbi – a fellebbezésben foglaltakkal szemben – köztes szállítmányozói intézkedésnek és nem a kárfelelősség elismerésének minősül.

Tekintettel arra, hogy a fellebbezésben előadottak sem eltérő tényállás megállapítására, sem eltérő jogi következtetés levonására nem adtak alapot, a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét – a fenti indokolásbeli kiegészítéssel – a rPp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Fővárosi Ítéltábla a rPp. 239. §-a alapján alkalmazandó rPp. 78. § (1) bekezdése szerint kötelezte a felperes jogorvoslati perköltsége megfizetésére, mely a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdései alkalmazásával 11.400 forint + áfa összegben meghatározott jogi képviselési munkadíjból áll.

Budapest, 2018. május 29.

. Kurucz Zsuzsánna s. k. a tanács
elnöke

Levek Istvánné dr. s. k. előadó . Felker László s. k. bírő
bíró